Nr. 8.

Hind 15 marka.

EESTI SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Vene tän. 11-a, kr. 10. Postkast 70. Telefon 9-28. Tellimise hind: aasta peale 700 marka, kuus 60 marka.

Eesti Spordileht ilmub igal reedel.

VIII. aastakäik. Reedel, 25. veebruaril 1927. a. VIII. aastakäik.

Eestlaste ülekaal jäi poksis maksma.

Kahe kaotatud pallivõistluse vahel oli poksimaavõistlus soojakskütvaks lohutuseks.

Palm, parim mees eestlastest.

Seitsme päeva jooksul kolm maavõistlust Lätiga! Linnavõistlustega kokku viis ülierutavat sündmust. Sarnast võistluste kokkukuhjamist on meil varem vaevalt olnud, isegi suvel polnud nahkkuuli õitsekuudel niisugust üleküllust näha ja igapäevases lahias jalgpallileemes oli tõhusamaid sakusmente ainult harva.

Seedimisele veidi mõru oli mööbunud spordinädal vast ainult selles mõttes, et seal tuli ka kaks kaotust alla kugistada, mis patriootiliselt häälestatud spordiharrastajatel oleks võinud isegi sapise düsenteeria esile kutsuda, kui mitte poksimaadlusvõistlus ei oleks asja lepitanud ja ihaldataval kujul mõnusat väljakarjumise võimalust ei oleks pakkunud.

Ka aitasid mõrudust veidi laialimasseerida tagatipuks võidetud linnavõistlused, kus kinnitust leidis vana jalgpallitõde, et Tallinn Eestist vägevam on.

Poksivõistlus oli ise Saksa teatrisse sarnase rahvahulga meelitanud, mida ühegi opereti ega benefiisiga kätte ei saa. Kõrgem riiulgi mustendus lae all kui mesipuu kärg ja ähvardas rõkkava rahvaga alla sadada.

Maavõistluseks esinesid meeskonnad:

Eesti: kärbeskaal: Luts 2.; kukk-kaal: Lester; sulgkaal: Viikberg; kergekaal: Lilender; kerge-keskkaal: Palm; keskkaal: Springberg; poolraskekaal: Kott; raskekaal: Tender.

Läti: kärbeskaal: Kraucs; kukk-kaal: Schmerlings; sulgkaal: Lucs; kergekaal: Everts; kerge-keskkaal: Mikiparis; keskkaal: Zvicevics; pool- ja raskekaalus: Urga.

Võistluste peakohtunik ameeriklane Kempa, kohtunikud V. Einmann (Eesti) ja Grasis (Läti).

Kumbagi maa poksijate tasapind on langenud, ei ole enam sellel kõrgusel nagu paar aastat tagasi. Kumbaltki on lahkunud rohkesti häid poksijõude. Lätlastel muuseas nende suurmeister Gutmans (praegu edukas profi Pariisis), Jankovski (tööväeliidus) jne. On tulnud noori peale, kuid nende kool on väga puudulik, tehnika primitiivne. Sarnase ebapoksija silmahaavavam tüüp oli juut Schmerlings, kes hüppas kui rängur ringi. Mõned, nagu Everts, kel ka poksist vähe aimu, suutsid oma loomuliku vahvusega virutatud swingidega endid siiski kardetavate slugeritena maksma panna. Jalgade töö on peaaegu kõigil puudulik, Palm ja Viikberg kõige vastuvõetavamad. Kaitse on ka enamusel nõrk, kõige võimatum aga Lilenderil, kelle kätehoid ei keha ega nägu ei kaitse, samuti ka puhast lööki ei võimalda. Mees tarvitas siis originaalsust, hüppas kaks kätt õieli vastasele peale, mis muidugi mingit tulu ei annud. Kõige läbimõelduma partii esitas Kott, kes vast tõesti enesest parema mehe oma taktikaga võitis. On kahju, et Tenderit Urga vastu ei saanud näha, see oleks võinud

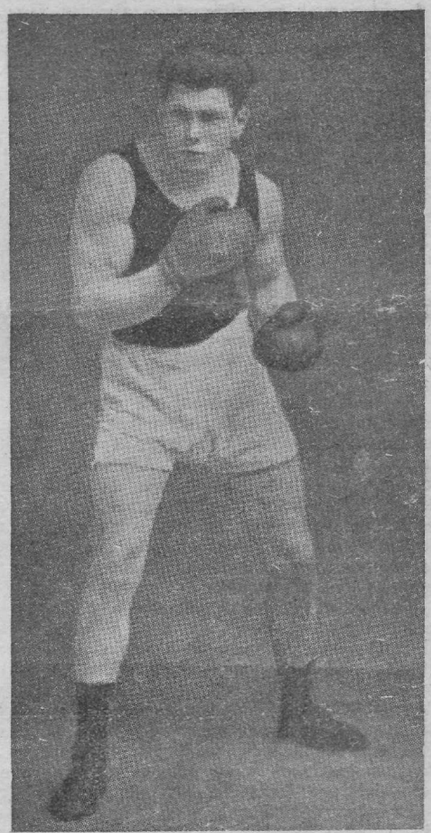

Urga, kes kahe eestlasega lootis toime saavat.

väga pineva matshi ja vast ka võistluste ainsa knock outi tuua.

Tubli hilinemise järele ja peale pidulikku avamistseremonii, kus mõlema võistluspoole rahvuslaule mängiti, asusid ringi kärbsed A. Luts ja Kraucs. Lätlane on füüsiliselt palju võimsam, kuid Lutsul on nähtavasti päästeankruks ta south-paw stiil, millist Kraucs vist esmakordselt näeb ja kuidagi ei oska ennast sellekohaselt seada. Algul, tundes enese füüsilist ülekaalu, katsub ta oma swingide mõju, kuid paljastab enese külje sedavõrd, et Lutsul õige kerge on oma vastulööke sinna istutada. Need panevad mehe järelemõtlema ja jätavad juba esimese roundi järele Lutsu paremusse. Teisel roundil laob Luts kogu aeg korrapäraselt pareerimatuid

(Järg 7. lhk.)

Treeningu toime organismile.

Dr. H. Jürgenson.

Treening oma kõige otsekohesemas etümoloogilises, sõna-sõnalises tõlkes tähendab **ettevalmistamist, harjutamist, mõnesugusele vaimlisele või kehalisele tööle**, tähendab vastavate **harjumuste kasvatamist, millegi parema**, väärtuslikuma kättesaamiseks, tähendab **edasipüüdmist, olude ning tingimuste leidmist, parandamist**, mis intensiivsema energia kulutamise juures sügavsisulisemat, **suuremat kasueffekti annab, mida nõuab meilt tänapäeva tehniline tsivilisatsioon.**

Juba tuntuim Vene psükiaater Sikorski nimetas 1905. a. oma kapitaalses töös „Üldine psükoloogia" kolm vaimlist tööd saatvat faasi või ajajärku, missugustes inimene oma eluajal, vaimlist tööd tehes, viibib. Esimene faas oleks **harjumise faas:** vaimlist tööd tegija inimene peab end alati ses faasis katsuma hoida, et mitte tagasiminna oma vaimlise töö saavutustes ning tegevuses. Sama õpetlane nimetabki sedapuhku, et juba ½—1-aastased vahed siin, s. o. sarnastel tingimustel, kus inimene eraldatud kõigist raamatutest ning kultuurist, juba tagasimineku tendentsi vaimlistes võimetes ilmutavad, tundemärgid end enam-vähem suuremas ulatuses avaldama hakkavad. Seda „vaimlist" piina võisid tunda ka oma peal nii paljudki näiteks ilmasõjast osavõtjad võõral maal olles, nii et neil mõte võis tekkida, kas pärast kord, kes teab kui kaua veel kestvat sõda nad üldse enam emakeelt lugeda oskavad. Minnes edasi mainib professor Sikorski teist ajajärku vaimlises töös, faasi, missugust ta **vaimustuse faasiks** nimetab. Töötavad ju kõik õpetlased, professorid jne. just selles vaimustuse faasis, missuguses ka kehalist tööd, sporti tehes viibida võib, puht kehalis-somaatliste võimete arendamises edasi liikudes, rühkida katsudes. Huvitav on siin see, et ka vaimlise vaimustuse faasist keskpärane vaimlist tööd tegija inimene, koguni ka õpetlane juba 48—70 tunni järele võib välja kukkuda. Et vaimustusega oma tööd seejärele juba uuesti edasiviia, seks tuleb samal inimesel end mõni aeg harjutada, ette valmistada või nagu me sporditeaduses seda ütleme, treneerida. Kolmandaks faasiks oleks Sikorskil **väsimusfaas**, kus organismi ületöötamise tundemärgid end selgesti avaldama hakkavad: südame kloppimine jne. millel, s. o. väsimusprobleemil seetõttu suur rakenduslisteadusline tähtsus tänapäevale on olemas.

Me nimetasime ülalpool nii ütelda vaimlise tervishoiu, vaimlise töö intensiivsuse tõstmise ettevalmistamise üksikajajärke, faase üksikasjaliselt, mis näitasid kuivõrd tähtis on alaliselt tööd teha, end ette valmistada, et mitte vaimlises saavutusvõimes tagasi langeda, puruneda. Mis kehalisse töösse puutub, siis on neil ajajärkudel seesama tähtsus kogu inimkeha kehaliste võimete, funktsioonide tõstmiseks, mis alljärgnevast peab selguma.

Ka siin võime näha, et ettevalmistusel, harjumisel ülisuur tähtsus on, mis võimaldab tihti veel mitte oma täiuslikkuses äraseletatud keskergukaval ülivõimu oma kätte võtta spinaal ja sümpaatilise ergukavade mekaaniliste või reflektoorsete funktsioonide üle: saadakse kätte neid hüvesid, mis võimaldavad otstarbekohasemalt oma vegetatiivse keha üle valitseda. Kehaharjutustest kui nõisugustest rääkides mainitakse füsioloogilisest küljest väljaminnes eriti jõu-, siis kiirus-, ning lõpuks vastupidavusharjutusi. Suurim nimi kehalise kasvatuse küsimuste alal prof. T. A. Schmidt grupeerib kehaharjutusi pisut üksikasjalisemalt. Ta tabelis leiame: 1. üldised jõuharjutused (raskuste tõstmine, maadlus jne.); 2. osaliste lihasrühmituste jõuharjutused (kerekallutamisharjutused Saksa turnimisriistadel jne.); 3. osavusharjutused, kuhu hulka ka eriti tasakaalu nõudvaid harjutusi võiks arvata (uisutamine jne.); 4. kiirusharjutused (mõiste räägib ise oma eest); 5. vastupidavusharjutused (mõiste määrab jälle iseenesese; 6. tähelepanuharjutused ja 7. nobedusharjutused. Viini õpetlane prof. E. Mehl soovitab kõiki kehaharjutusi kaheksasse gruppi jagada: ta võtab Schmidti 3. ja 4. punkti vahele veel eriharjutusi, missugustes leiame kiirust jõuga ühekorraga domineerivat, nimetades neid harjutusi kiirusjõuharjutusteks jne.

On arusaadav kõige muu juures ainult üks, et veel mitu, mitu ettepanekut siin nimetada oleks võimalik. Prof. dr. J. v. Saar, kes tuntud sportarsti-kirurgina oma uurimustega sportvigastuste alal jagab liikumisprintsiibi seisukohalt kehaharjutused järgmisse 15. gruppi:

1. Võistlusmängud (vehklemine, maadlus, dshiu-dshitsu, rusikavõitlus).
2. Tõstmine. Viskemängud.
3. Jalgpall.
4. Käsipallimängud.
5. Käimine, jooks, hüpped, tants.
6. Mäerännakud.
7. Riistadel turnimine.
8. Ujumine, vettehüpped.
9. Ratsasõit.
10. Sõudmine.
11. Rattasõit.
12. Uisutamine, skating.
13. Suusatamine.
14. Kelgusõit.
15. Automobiilsport, aeronautika, aviatika.

Meie nimetasime ülalpool mõnda skeemi, mille järele võiks kehaharjutusi vaadelda nii kehalise kasvatuse teooria (Schmidt, Mehl), kui ka praktilise sportarsti, resp. kirurgi seisukohtadelt. Võiks kehaharjutuste klassifitseerimist veel vaadelda psükoloogiliselt seisukohalt, kui abinõu teatavate rütmiliste liigutuste tunnete, tahte jne. väljenduste avaldamiseks, kasvatusabinõu, kuid sellest mitte siinkohal pikemalt.

Nüüd küsime, kas sportlisel kehalisel treeningul nagu vaimliselgi harjumusel on mingisugunegi tähtsus enese üle valitsemiseks, töö intensiivsuse tõstmiseks ning enese kasvatamiseks? Ütleksime rohkem, nimelt: **kas loob kehaline töö, sport jne. olukorda, mis inimest enese üle valitsema õpetab, inimvõimet tõstab, meie olemasolevat vegetatiivset mina-tunnet kultiveerib** ja arendab rohkem ühiskondlises mõtelda tahtvas suunas jne. Sport nagu suguelu või mõned teised põnevamad orgaanilise elu avaldused, öeldakse meile pealiskaudse kõrvalseisja poolt, on ürgjõuline, osalt kirest kantud nähtus. Tõutervishoiu vanema kooli esitajad, kes negatiivse hügieeni nõuetega (alkoholi, nikotiini jne. tarvitamise keeld) loodavad rahva tõugu parandada, võivad tahtmatult mainida seetõttu, et sport neile võõraks on senini osutunud omas kasvatusliselt, kehalist jõudu tõstvast küljest kuni sportijad suitsetamise jätavad, ainult arvestades sellega, et just üksik sportlane olla suitsetanud, alkoholi tarvitanud ja nii edasi (ja sportlaste mõtteilm selle liikumise nooruse tõttu ei ole tõepoolest kaugeltki end lõpulikult täna suutnud välja kujundada), et spordil rahva tõutervilises edasijõudmises ei ole mingit seni tähtsust jne.

Kuid kui on päritavad kehavead, miks ei või päritav olla ka tugev konstitutsioon? Nende küsimuste kallal tehakse tööd praegu paremate inimpeade keskel. Olles kirest kantud, võivad mainida teoreetikud (ka mitteõpetlased), et sport kisub oma juure nagu iga pahe, mis samuti kiiresti kantud, ja ta ei ole seega mitte positiivne nähtus. Tegev elugi näitab ju selgesti, et just halvem seltskonna element kirest ainuüksi kantuna ka rohkesti sünnitab alaväärtuslisi lapsi, kui seda parem seltskonna element suudab anda.

Lähme nüüd üksikelundite juure, tähele pannes, missugust mõju treening siin avaldab. Nimetame siin kõige pealt **lihaskava. Jõuharjutused** avaldavad siin oma mõju kahesuguses suunas: 1) **lihaskude paksuneb** ja 2) **lihaskude tugevneb.** Esimesega oleks öeldud, et lihased morfoloogiliselt (või anatoomiliselt) muutuvad, nimelt juure võttes omas massis, teisega, et lihased füsioloogiliselt, funktsionaalselt, saavutusvõimes suuremat võimet näitavad. Lihaste paksenemine tuleb just jõuharjutuste juures ette, kuna kiirus—osalt vastupanuharjutustel meie seda mitte ei näe. Millega seletada seda? Kas töö rohkusega või mitte? Selgub, et siin tähtsamat osa etendab just võime, kõige suuremat jõudu kätte saada kõige lühema ajaga, millele järgneks täieline väsimus ühes kiire väljapuhkamisega. Kui pilku heita õpetusse inimese konstitutsionaalsest kehaehitusest, siis leiamegi, et **Lee** sarnast tüüpi atleediliseks on nimetanud. Kiirus vastupidavusharjutustel teeb lihas ehk küll rohkem tööd kogusummas ära, kui jõuharjutustel, kuid morfoloogilist lihastepaksenemist see välja ei kutsu. **Lee** nimetab veel sporttüüpe väikse harjutamise algamisvõimega, suure vastupidavusega harjutustel ja aeglase väsimusega, siis sporttüüpe keskpärase harjutamise algamisvõimega ühes aeglase ja mitte täieliku väljapuhkamisega, kellest Kretschmer kui asteenilistest tüüpidest räägib. (Maratoni ja suuremate maade jooksjad, pikamaa sõidjad jne. kuuluvad atleediliste tüüpide alla en miniature). **Lihaste paksenemise kõrval tuleb edasi lihaste tugevnemist kahte moodu mõista:** esiteks, **lihased paksenevad anatoomiliselt, nad suudavad raskusi üles vinnata, väsivad aga seejärele täielikult, kiirelt seejärele uuesti välja puhates, ülesärates uuele tööle; kiirusharjutustel aga ei paksene lihastik, ta tugenevneb järgmiselt: nimelt alates keskpärase, või koguni väikse võimega, kiirus-tempoga, suudab sama lihastik siin pikemat aega vastupanna ja lihased väsivad siin aeglaselt.** Treening mõjub ses suunas ka mitmemoeliselt üksikutele sporttüüpidele, arvestades sellega, missuguse sporttüübi alla keegi sportlane kuulub. Eriti hästi võib seda toimet tähele panna ülitreeningu puhul atleedilise ning asteenilise tüübi juures. Ülitreening atleedilise tüübi juures avaldub end energilise kaalu mahavõtmisega, asteenilise sporttüübi juures kiirema munavalge sadestamisega uriinis jne. Kui näeme pimedas lähenevat raudteerongi, siis näeme, et lokomotiivis mitmesugused tungid, jõud end avalduvad. Me teame, et rongi käimapanemiseks on tarvis kivisütt, küttematerjaali. Viimasest saame lokomotiivile soojust, valgust, liikumisenergiat, hulka energiat läheb korstnast välja jne. Me teame mehaanikast, et 12—30% üldmaterjalist töötavas masinas liikumisenergiaks muutub, inimkehas on see arv suurem üle ühe ⅓ kõigest energiatarvidusest. Ei ole tähtis ju lokomotiivil, et ta kuum oleks käimise ajal jne. kuna see elava inimese juures tarvilik on välislooduse vastu võitluseks (inimese kehatemperatuur nagu teada on keskmiselt 36,8°), kuid meie ei saa „surnud" masina juures teisiti seda läbi viia, kui nii, et põlev kivisüsi jne. ei muutuks ennem soojuseks, viimane juba liikumisenergiaks, kasueffektiks (Nutzeffekt), kunas see inimese juures mitte võimalik ei ole, nimelt muutuvad siin toidu näol vastuvõetud jõuallikad emb-kumb, kas kohe soojuseks või otsekohe liikumisenergiaks. (Järgneb.)

Kiri Berliinist.

Viimane ettevalmistusaasta Amsterdami olümpiaadi vastu on Saksamaal suure hooga alganud. Palavikulik ärevus valitseb kõigis atleetide laagrites. Eeloleval suvel püüavad enamus maakonna liitusid suuremaid rahvusvahelisi ja maavõistlusi korraldada, et jõudu mõõta ja kogemusi ammutada. Selajal kui Lawson Robertson, Ameerika Waitzer, keda kui ametlikku isikut tuleb vaadelda, vaeva näeb kirjalikult ja traaditeel paremate saksa sportlaste ja meeskondade kutsumisega võistlustele Ameerikasse, püüavad sakslased jällegi teisi võõramaalasi Saksamaale võistlema meelitada. Sel põhjusel tulen ma ka oma eelmise kirja juure tagasi, millega Berliini S. C. Teutonia Elmar Rähni või Aleksander Klumbergi Berliini võistlema kutsub. Kuna ma seni mingit vastust ei ole saanud, kordan ma, et nim. suurvõistlused 5. ja 6. juunil aset leiavad. Ma paluksin vastavat organisatsiooni kirelt teatada, kumb nendest Berliini võistlema sõidab. Reis edasi-tagasi, korter ja ülespidamine maksetakse Teutonia poolt.

Edasi oleks mul huvitav teada saada, kas ei oleks võimalik tervet Eesti kergejõustiku rahvusmeeskonda Berliinis startida lasta sõidul Budapesti kolmik-maavõistlusele. (Toim. märkus: Ungarist saabunud teate kohaselt lükatakse kolmikmaavõistlus ühenduses Soome-Ugri kongressiga 1928. aasta peale edasi.) Tekkivad kulud kannaks kõik Teotonia.

Muide on teatada, et Johan Meimer neil päevil Eestisse sõidab oma semestrivaheaega kuni aprillini mööda saatma. Aprillis tuleb ta tagasi ja algab siis ettevalmistusi eelolevateks suurvõistlusteks.

Mina ise treneerin hoolega, kuigi ettevalmistused politehnikumisse astumiseks väga palju aega nõuavad. Saksa määruste kohaselt pean ma käesoleval aastal veel junioride klassis startima. Niipea kui ma täismeestega võistleksin, diskvalifitseeritaks mind. Nii ei suuda ma ka vist tänavu kuigi palju loorbereid võita.

Minu uus harjutusjuhataja on H. Böcher, Saksamaal teisel kohal seisev keskmaajooksja. Ta poogib mulle kõiki jooksusaladusi, ja igatahes omandan ma hea kooli. Märtsi algul läheb siin murdmaa hooaeg lahti, võtan osa, vaatame mis siis saab. Tänavu hakkan ma enamuses „Newman'i" nime all startima, kuna Neumanni nimega arusaamatusi on ette tulnud, sest et tuhandeid Neumanne Saksamaal leidub.

See on lõpuks üksköik, kas Newman või Neumann jookseb, kui ta jalad aga hästi võtaksid.

Sportlise tervitusega

E. Ted Neumann.

— **Hjalmar Nyström**, Soome raskekaalu maadlusmeister, tuli Eskilstuna võistlustel esimeseks, võites Svenssoni ja Richthoffi paremusega.

— **Lloyd Hahn** jooksis Ameerikas sisevõistlustel miili 4.14,8. Samal korral lõi Wilderwurth Hussey't 60 yardis ajaga 6,6 ja Gibson Helffrichi 500 yardis 59,4.

Tallinna garnisoni suusavõistlused.

16. veebruaril s. a. peeti Tallinna garnisoni spordikomisjoni algatusel garnisoni 10-klm. suusavõistlusi. Osavõtjad, 53 vabatahtlikku kaitseväelast, esinesid kahes klassis — A ja B. Võistlused leidsid aset Valdeki laskeplatsil sihtidel, mis kaitsesid võistlejaid tuule eest. Ka leidus sihtidel rohkem lund, kui mujal. Algus ja lõpp oli Liiva kõrtsi juures. Lund oli sõiduks küllaldaselt, kuid ta oli liialt kare ning nühkis vaha suuskadelt ära, mis liikumist osalt raskendas.

Tehnilised tagajärjed osutusid järgmisteks:

A-kl. — 1. v. p. kdt. Veborn, Artur, sõjakool, 47.36 sek. (möödunud aasta tagajärg 51.11,9 sek. samuti kdt. Veborn); 2 n.-ltn. Mats, Voldemar, Pioneerpat., 48.23 s.; 3. major Jõgi, August, kindralstaap, 48.41 sek.; 4. kdt. Palusson, Voldemar, 50 min.; 5. kdt. Alev, Rudolf, 50.45 sek.; 6. kdt. Kurs, Elmar, 51.08 sek. — kõik sõjakoolist.

B-kl. — 1. kdt. Kiljak, Taavet, aeg 49.51,8 sek.; 2. kdt. Russman, Osvald, 50.19 sek.; 3. kdt. Reili, Voldemar, 50.28 sek.; 4. kdt. Unt, Johan, 52.31 sek.; 5. kdt. Iila, Oskar, 53 min. — kõik sõjakoolist. 6. noor Valge, Adolf. Pioneerpat., 53.10 sek.

Pühapäeval, 20. skp., kell 10 homm. peeti Talinna garnisoni väeosade vahelisi 25-klm. suusavõistlusi. Lund oli rohkesti, suusasõiduks mitte kõige parem, sest võttis suuskade alla kinni; ka temperatuur oma —12° pügalaga halvas üldiselt võistluste käiku. Selle peale vaatamata startis kogusummas 33 kaitseväelast-suusasportlast lõbusas meeleolus pikale — 25-klm. teekonnale. 25-klm. suusajooksu võistlusi meil kaitseväes tänini peetud ei olnud. See maa ei nõua võistlejalt mitte üksi puht stiilioskust ja jõudu, vaid kirjeldamata palju tahtejõudu, et üle libistada suuskadel 25 klm. pikkust lumist jooksuteed ja pealegi tüseda kokurentsi osavõtul.

Jooksuteeks oli valitud endine 10-klm. jooksutee Valdeki laskeplatsi sihtidel ringina. Ringi pikkus 8½ klm., tuli matkata kolm korda — arvu 25 klm. saavutamiseni. Eriti ringide tõttu oli huvitav võistluse käiku jälgida ja osavõtjate võimeid hinnata. Võisteldi kahes klassis — A ja B kl. A-klassis olid ilmunud parimad pikamaa jooksjad, kes moodustasid enesest ühetugevama konkurentsi; B-kl. osavõtjad kõik noored, kes esimest korda sarnast maad proovisid.

Võistluskäik oli enesest huvitav, mis siin lühidalt ära toome. — Esimese ringi A-kl. matkas n.-ltn. Lest 40 min. 30 sek., kannul kdt. Veborn ja n.-ltn. Langel; B-kl. tegi esimese ringi 41 min. 15 sek. kdt. Reili — seega ainult 45 sek. halvem A-kl. omast. Teise ringi tegi A-kl. 42 min. Siin olid n.-ltn. Lest ja kdt. Veborn omad osad vahetanud — esimene teiseks, teine esimesena, n.-ltn. Langel kolmandana ja major Jõgi neljandana umbes ¾ klm. kaugusel. B-kl. teine ring 43 min. 25 sek. — veab niisama kdt. Reili, kes jätnud teised umbes kilomeeter maha ja sellega vaatajaskonna arvates B-kl. esimese koha võitjaks pidi tulema. Kolmas ring, ja seega viimane, toob üllatusi, nagu sedagi vanasõna ütleb: „ära hõiska enne õhtut".

A-kl. viimase ringi poolel teelon n.-ltn. Lest jällegi ohjad oma kätte võtnud, mööda pressinud, ning lõpuspurdiga viimase ringi 41 min. 19 sek. läbipressinud, mis parem teise ringi ajast 46 sek. võrra. See mees oskab õieti hinnata ja reguleerida oma jõudu. Puhta stiili ja tugeva energiaga parim pikamaa suusajooksja, nagu seda juba eelmised aastad näidanud. N.-ltn. Langel, kes kaks ja pool ringi n.-ltn. Lest'aga käsikäes rühkis, ei kannatanud ägedat lõpukonkurentsi välja, ning major Jõgi, kes kogu aeg teistest kilomeetri võrra järel, kolmandal ringil oma jõu, oskuse ja tahte välja paneb, ning kolmandana finischi läbistab.

B-kl. kolmanda ringi poole peal on kdt. Reili end liialt väljapumbanud, mida teised järelrühkijad kasutavad ja mööda pressivad. Lootustäratava esimese koha asemel saab 6. koha.

Üldiselt oli konkurents mõlemis klassis väga suur, mis tuntavalt võistluste tagajärgi parandas ja seda huvitavamaks tegi võistlejatele enestele kui ka vaatajaskonnale.

Tehnilised tagajärjed osutusid järgmistena:

A-klassis — 1. n.-ltn. Lest, Iohannes, sidep., aeg 2.03.44,4 sek.; 2. v. p. kdt. Veborn, Artur, sõjakool, 2.04.35 sek.; 3 major Jõgi, August, kindralstaap, 2.12.38 sek.; 4. n.-ltn. Langel, Johannes, sõjak. üh. õp., 2.18.10 sek.; 5. n.-ltn. Mats, Voldemar, pioneerpat., 2.28.16 sek.; 6. kpr. Elmann, Eduard, sidepat., 2.33.22 sek.

B-klassis — 1. kdt. Iila, Oskar, sõjak., aeg 2.21.18 sek.; 2. rms. Tiitso, Leo, allohv. kool, 2.21.58 sek.; 3. kdt. Russmann, Osvald, sõjak., 2.31.9 sek.; 4. kdt. Tsohna, Evald, sõjak., 2.33.32 sek.; 5. n. a.-o. Morgenroth, Oskar, komend., 2.38.47 sek.; 6. kdt. Reili, Valter, sõjak., 2.42.13 sek.

Kohtadele tulejatele jagati hinnaväärtuslisi auhinde. L—ks.

Mõtteteri spordist.

A. W. J. Kahle järele.

Spordi põhialuseks on igavese väärtusega küsimused, mis ennast ikka ja alati tunda annavad. Vaimuelu hing ei väljendu mitte sõnades „tahe elada", ei teone mõistega „tahe võimule", vaid palju sügavamalt ja haaravamalt võib teda iseloomustada kui „tahet väärtustele".

Spordis elavad tendentsid kultuurloomingulise iseloomuga; meie peame neid läbi elama, kas või ainult oma puhketundidel.

Spordis on meil eesmärk silmade ees, mis väärt on meie poolt saavutatud ja teostatud saada; on vaimuelu suur saladus; on hingejõud; on väärtuste läbielamine.

Spordi teenimine nõuab kahte asja: truudust ja iseloomu.

Kasvatav sport ei tohi massile ulatamatu olla kui Niagara kosk, ei tohi kättesaamatult mööda virvendada kui õilne nägemus; ta peab meie juures kui ihaldatud külaline lahumatult olema.

Sport liidab rahvused nende laial maanteel üheks tervikuks, soodustab püsivat üksteisemõistmist, rahu ja õnne.

Rahvusline kultuur on igale rahvale väga hinnatav ja ta teostumine ihaldatav; jääb iga rahvuse enese hingeomaduseks, ta ulatavust ja sünteesi määrata. Sport on tõelik ja maksev. Meie nõuame oma paremate tunnetega, et sport ei mattuks ajaloo tuiskliivast. Meie soovid, meie auahned, rebellid lootused on spordiga lähemais sugulussidemeis. Ta peab meid kõigeks aitama. Siis mõistame meie ka uute vormide tarvidust, vabaneme resignatsioonist, mis mingi tragöödia ei pruugi olla.

Sport ei paku enese olemisest mingit saladust.

Sport olevat muusikalt ta pidulikkuse röövinud, selle kogu ta fantaasiast, romantilis-erootilisest võlust laastanud. Kes seda tõendab, ei oma mingit käsitamise teravust. Sport loob vaid head; oma kõrgemates avaldustes mõjub ta eriti ülesehitavalt. Üldse muusikat ja sporti selles mõttes korraga suhu võtta on väga julge.

Meie kehva sajangusse on sport sisse pugenud ja tahab teda uute väärtustega üle puistata.

Sport jääb püsivate ideede kandjaks; tänapäev möllab jälle igavene aatevõitlus, mis meie päevile õige signatuuri annab. Meie mõistame, et sport tänapäeva ainukohast poliitikat kannab, aususe ja lugupidamise poliitikat; lõpuresultaat on ikka vana: Suured ideed löövad läbi aegamööda ja neist saavad osa kõik.

Meie elame ajaratta veeredes praegu kogemusrikka, heasüdamliku ja targa spordi juhtimise all, mida meie kõigi meeltega tajume; meie jõuame seisukorrani, omi eesõigusi tuluks ja õnnistusrikkuseks arendada; spordist õpime meie ikka lihtsad, suured ja ilma poosita olema. Sport murrab kõigi tavaliste kooliteede ahelad oma uurimatude kunstidega, oma uue hingemõjutamise ja hingemasseerimisega; ta puistab asendamatu õpetajana elustavaid kiiri meile ja meist üle, mille mõjust meie ei raatsi tagasi tõmbuda.

Spordis ei käristata ennast hingeliselt, ei tõtata asjadest mööda, vaid siin leitakse kauguste hindamispunkt ja suudetakse peaaegu soovitud sihtegi näha.

Spordi arenemise juhtlõngade edasikerimisele on rakendunud tehnika võidud ja selgemad pead.

Suveräänne sport lepitab vastolusid, pehmendab liigjulgust ja teeb vähepakkuvagi äpetiitlikuks, ehk ühesõnaga lühidalt kokku võtta — ta puistab meile kuldset huumori, mis rõõmu ja mõnu valmistab ja mille rõõbastest meie ammugi juba väljas olime. Meie omandame jälle figuuri ja vaimu üleoleku; meie virgume ja temperamendiküllane meeleolu paarib heroilise vahvusega.

Spordis tunneme meie elu kevadet, ei märkagi endi lähenevat talvet.

Sport jääb püsima kõigi aegade ja inimeste parima õppemeistrina; tema hõlpsaltmõistetava vademekumiga, mida ta igaühele jagab, avaneb meile elu hindamisselgus, et võidurikas elu tänapäevgi ainult akrobaatiline kunsttükk on. Juhtumusotsija hindab momenti, kus eesriie langeb, kuna ta uueks mänguks ikka vahelduvaid dekoratsioone ihkab. Nii saame meie elutarkuses ja elutundmises spordi läbi järjest rikkamaks . . .

Elu klaviatuur on tihti liiga kitsapiiriline ja väheandev; sport peab hingelise tasakaalu jälle maksma panema ja lühema tee tervenemiseks märkima. Kõik püüab kord lahenemisele, milles teatud teostumine peitub.

Spordis elab kaasakiskuv loomulikkus, lakkamatult täieliku kunstina; ta ei ole rippuv välisest teatraalsest mõjust.

Liitumine sporditegevuses tugeneb tugevatel sammastel: ühistel tõekspidamistel ja ühistel huvidel.

Tüsendav sport teeb meist prominent elukunstnikud; ta paljuütlevast näost loeme, et igaüks ainult saatuse väljendust eneses kannab, üks teisele saatuseks saab ja ükski oma saatusest ei pääse; kõik on ringjooks ja uuesti tagasitulemine.

— **Zakopanes** peeti Poola, Tshehoslovakkia ja Rumeenia sõjavägedevaheline suusavõistlus 30 km. 1. Poola 3.38.45; 2. Tshehoslovakkia 3.59.10 ja 3. Rumeenia 4.01.05

— **Sabin Carr** purustas New Yorgis Hoffi poolt püstitatud Ameerika rekordi tagajärjega 4.19,7.

— **Sigurd Ruud** hüppas Gjövikis, Norras, suuskadel 72 mtr.

— **Inglise liigavõistlustel** seisab 26 mängu järel esimesena Newcastle United 37 punktiga. Teine on Burnley, kes 35 p. omab, kuid 27 mängu sooritanud. Järgmine on Sunderland (28 mängu) 35 p.

Spordiäri
RESEV-RESEL
Tallinn, Toompuiestee 19, telef. 20-19.
Soovitab oma valmistatud spordi ja võimlemise abinõusid.

Eesti esivõistlused iluuisutamises.

Mikase foto.

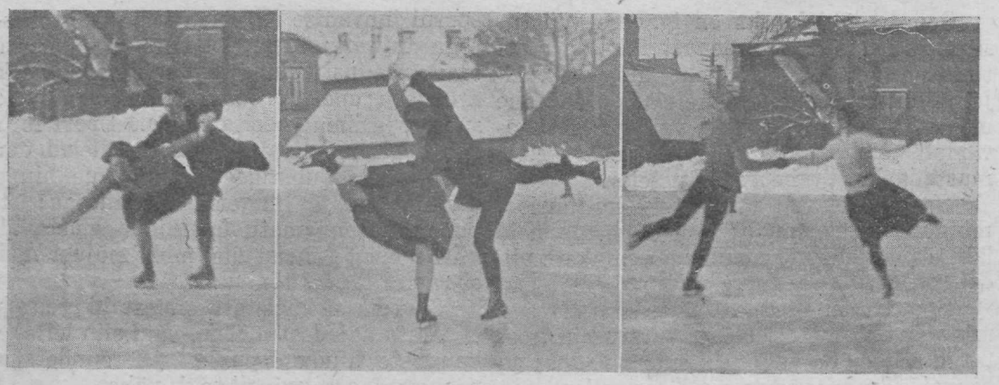

Momente paariuisutamisest.

Esivõistlused peeti laupäeval ja pühapäeval Kalevi korraldusel — ülivähese osavõtuga. Ka publikut vähe. Ilm oli võistlusteks hea, jää vaid eelmisel päeval veidi pehme. Kohtunikkudeks olid Tartu poolt Jakobson ja Hausenberg, Tallinnast Vichmann ja Kõppo, peakohtunikuks Tõnson.

Reeder, Tartu Kalev, Eesti meister iluuisutamises.

Üldiselt arvustades oli koolisõit nõrgavõitu, vabasõit juba parem, kuna paarissõit võistluste tugevaim ala oli. Rohkelt segas võistlejate lambipalavik, mis vähesest võistlemisest tingitud.

Iluuisutajate tasapind on meil siiski kõige peale vaatamata tunduvalt tõusnud. Reederilt oleks tahtnud siiski suuremat kindlust näha. Mõjuvamaks takistuseks oli küll igatahes ta osalt puudulik varustus.

Käänetes, mis esmakordselt esivõistluste kavas, oli kõige kindlam Tomasson. Hiiopil kannatas joonistus, Reederil jättis soovida joonistuste lahendamine. Vabasõidus puudusid üldiselt piruetid, paarissõidus hüpped, mis just effekti neile annavad.

B klassis, kus Talinn ainsa esimese koha sai, oli võistlus väga tasavägine. Võitja Bysa ei valitse siiski enese käte üle ja on halva poosiga. Lodev on kehahoius Leinbock, kuna Arstil on liig tarretanud poos. Neljandaks tulnud Suster tegi võistluste kohta ilusaimad otsapiruetid.

A klassis tuli võitjaks vanameister Reeder Tartust, kelle väärikamad konkurendid Grünreich ja Teder millegipärast võistlustelt eemale jäid.

Üldised võistluste tagajärjed olid:

A klassis meestele — 1. Reeder, Tartu Kalev; 2. Hiiop, Kalev; 3. Tomasson, Tartu Kalev.

B klassis meestele — 1. Bysa, Kalev; 2. Leinbock, Tartu Kalev; 3. Arst, sama.

A klassis naistele — 1. Frey, Tartu Kalev.

B klassis naistele — 1. Mõtus, Tartu Ülev.

Paarissõidus — 1. Frey — Reeder, Tartu Kalev; 2. Leonova — Hiiop; 3. Mõtus — Tomasson.

Iluuisutamise elustamiseks oleks tarvis sagedamini võistlusi korraldada. Rahvusvahelised kohtamised aitaksid märksa huvi tõsta.

Kalevi must päev jääpallis.

Kaks tiitelt pühitud. Klubi ja Sport esivõistluste favoriidid.

Läinud aastal oli Kalev kahekordne Eesti meister jääpallis, kus ta B klassi finaalis Sporti lõi 8:2 ja A klassis 7:2. Ka tänavu püsis Kalev võitmatuna ja pani võrdlemisi kerge vaevaga Harju tiitlid jälle kahes klassis enesele tasku. Eneseteada ei paistnud tal olukord nüüd esivõistlustelgi vist halvem olevat, kuid pühapäev tõmbas järsu kriipsu läbi ta väljavaadetest.

B klassis oli komistuskiviks põline rivaal Sport, kes otsustava nelsoni andmiseks oli küll A klassi mehe Karmi B klassi ridadesse poetanud. Võit tuli ülejõulises matshis Spordile 4:3 (2:1).

Pealelõunat triumfeeris Hokkeiklubi haruldaselt hoogsas mängus Kalevi üle. Hokkeiklubi iseloomu omaduseks on nähtavasti ikka üllatusi just esivõistlustel valmistada. Läinud aastal oli see tema, kes loiult mängivat Kalevit 6:1 lõi, kuid hiljem diplomaatilisel teel pidi oma võidu käest ära andma ja tiitliatakeerimisest loobuma. Nähtavasti peitus veel klubil tänavu osalt seda kättemaksu iha, sest pühapäevane mäng oli tal eelmistega võrreldes kahekordselt elav ja sarnaselt jõurikas, et isegi üle lubatud piiride kippus minema. Igatahes oli ta mänguind haruldane ja kaasakiskuv.

Kalevi pool meeskonda mängis nähtavasti pajatse, kes lihtsalt ajaviiteks väljal liikusid. Mängutuju neil küll ei olnud. Kärbeskaaluline edurivi, kes muidugi oma kombinatsioonipõimimisega on hiilganud, oli ka seekord rusutud tujus ja ükski aktsioon ei tulnud tal korralikult välja. Kaitse oli aeglane ja väravavaht laskus juba enne lööki maha, millega mitmed püütavadki pallid võrku läksid. Tubldena saab Kalevist vast ainult Kulli ja Rähni nimetada, klubi heast üldtasapinnast paremaena tsentrtriot, Saueri, Tomingat ja Pinkovskit.

Koosseisud mängus olid: Hokkeiklubi: Gerretz; Kleinberg — Sauer; Märka — Tomingas — Pinkovski; Triumf — Sprantzmann — Ree — P. Freiberg — H. Freiberg. Kalev: Saar; Sarv — Stunde; Rõks — Rähn — Kull; Estam— Jõers 2. — Kipp — Jõers 1. — Luha. Vahekohtunik Paal (Sport).

Esimesena saavutab karistuslöögist värava Kalev. Rähn teeb pealelöögi ja Jõers 1. juhib palli võrku. See oli 23. minutil. 5 minutit hiljem viigistab mängu P. Freiberg ja viib 40. minutil klubi juhtimisele 2:1, mis poolaja tagajärjeks jääbki.

51. kinnitab Sprantzmann klubi võidulootused seisuks 3:1, kuna Ree 62. minutil vahemaa Sprantzmanni söödust 4:1 peale suurendab. Lehekülge püüab pöörata Kalev, kuid asjatult. 64. min. Jõers 2. poolt saavutatud värava mõju hävitab klubi rüsinast sissepressitud pall 5:2. Kui Kull veel kuidagi 5:3 suudab pigistada (kauni õhulöögiga muuseas), seab P. Freiberg 79. min. jälle kolmeväravalise vahemaa jalule löögiga 6:3, mis lõpuvileni püsima jääbki.

Paal lasi liig tugevat mängu, millest löökfoule rohkesti läbi läks.

Oslo uisuvõistlused

19. ja 20. veebruaril, millest ka soomlased Thunberg ja Blomqvist osa võtsid, andsid:

500 mtr. — 1. Thunberg 44,7; 2. Evensen 45,4; 3. Halvorsen 45,4; 4. Pedersen 45,8; 5. Andersen 45,8; 6. Engnestangen 45,8.

1500 mtr. — 1. Thunberg 2.23,0; 2. Evensen 2.26,4; 3. Carlsen ja Staxrud 2.28,2; 5. Blomqvist 2.28,9; 6. Moen 2.29,2.

5000 mtr. — 1. Evensen 8.38,4; 2. Carlsen 8.42,7; 3. Thunberg 8.49,5; 4. Blomqvist 8.49,8; 5. Larsen 8.50,1; 6. Staxrud 8.50,7.

10.000 mtr. — 1. Evensen 17.53,4; 2. Larsen 18.03,4; 3. Carlsen 18.03,7; 4. Blomqvist 18.07,0; 5. Staxrud 18.10,6; 6. Thunberg 18.21,8. Üldvõitja Evensen, teine Thunberg.

Rootsi — Soome 4:4.

Jääpalli maavõistlus peeti 20. veebruaril Stokholmis. 4 kraadi külma, 10.000 pealtvaatajat. Tempo tuline algusest. 4. min. lõi soomlane Vesterling värava, mida vast Wejdeby 27. min. tasuda suutis. 32. min. viis sama mees Rootsi 2:1 juhtimisele, kuid 38. min. viigistas Ahlgren. 46. min. lõi Galin (käis suvel Tallinnas) Rootsi heaks 3:2, 49. min. Vesterling 3:3. Lõpuks selgus rootslaste suur ülekaal, kuid vast 78. min. lõi Wejdeby 4:3, mida Pekosel õnnestus viigistada 4:4. Rootsi kaitse tundus nõrgana.

2000 atleeti Amsterdami.

Hollandi olümpia komitee poolt saadetud ankeedi peale on nüüd vastused tulnud, millest selgub, kui suure arvu atleetidega ükski riik Amsterdamis esineb.

Ungari saadab 80 atleeti ja 20 saatjat, Eesti 50 meest, Läti jalgpallimeeskonna, 5 kergesportlast, 4 rattasõitjat, 5 maadlejat, 5 tõstjat, 4 poksijat ja 5 laskuri. Soome paneb välja 150 meest, Shveits ja Brasiilia samapalju.

Belgia tuleb 37 sõudjaga, 12 poksijaga, 15 rattasõitjaga, 6 vehklemisgrupiga, 15 kergesportlasega, 26 jalgpallimehega, 8 tõstjaga, 11 ujujaga, 10 veepallimängijaga ja 10 ratsutajaga.

Jaapani meeste arv oleneb valitsuse toetusest. Itaalia paneb välja 200 meest, Tshehoslovakkia: 12 rattasõitjat, 19 sõudjat, 15 tõstjat-maadlejat, 8 poksijat, 20 ujujat, 10 kergesportlast, 18 vehkleat, 8 turnijat ja 9 ratsutajat.

Inglismaa toob 100 kergesportlast, 60 ujujat, 18 rattasõitjat, 16 turnijat, 44 sõudjat, 10 maadlejat ja 20 tõstjat.

Saksa paneb välja 400 osavõtat: 40 jalgpallimeest, 26 hokkeimängijat, 20 tennisemängijat, 17 ratsutajat, 45 ujujat, 10 tõstjat, 9 maadlejat, 23 poksijat, 25 rattasõitjat.

Ekraveliidu asemikkude kogu

koosolek peeti pühapäeval L. Tõnsoni juhatusel. Uude juhatusse valiti Saulmann, Mamberg, dr. Veiss, Kaljot ja Lepp. Revisjonikomisjoni: Lugenberg, Martin, Hargel. Asemikkudeks spordi keskliitu: Tõnson, dr. Veiss, Sonin, Visman ja Kaljot.

Naisilmameistriks iluuisutamises,

pühapäeval Oslos peetud võistlustel, tuli noor Sonja Hennie, Norra, lüües senist mitmekordset võitjat Jarosz-Szabot, Austria.

— **Soome-Rootsi** töölistevaheline jääpallivõistlus Helsingis andis soomlastele võidu 5:2 (2:2).

— **1936. a. olümpiaadi** ihaldavad endale nii Saksa kui Tshehoslovakkia. Küsimus otsustatakse lähemal olümipa komitee istungil Monacos.

— **Paul Berlenbach**, end. poolraskekaalu ilmameister, loobub poksist ja hakkab ärimeheks. Tal olevat poksiga 300.000 dollarit kogutud.

— **Ted Kid Lewis**, end ingilse poksimeister ja Carpentier vastane, on Ungaris olümpiameeste treeneriks hakanud.

— **Rootsi jääpalli** finalistideks on kvalifitseerinud Göta ja Västeras. Göta võitis poolfinaalis Uppsala Siriuse 5:4 ja Västeras Vesta 4:1. Västeras on läinudaastane meister, kuid Göta on teda löönud tänavu juba kaks korda, 2:1 ja 4:2.

— **Soome jääpalli liidumeeskond** lõi teekonnal maavõistlusele Rootsi Turu linnameeskonda 6:3 (6:1).

Korvpalli lahinguväljalt.

Kuidas kaotati maavõistlus ja võideti linnavõistlus.

Korvpalliliidu esimees J. Roosileht, kes Eesti esitajana meeskonnaga Riias käis, kirjutab meile oma reisimuljetest:

Sõitsime reede õhtul Tallinnast välja 3. klassi magamisvagunis, võttes Tartust kaasa veel meeskonna kapteni Margevitshi. Rongis moodustati aegsasti „muti" meeskonnad, kus ka reservid vahvasti kaasa lõid. Ei puudunud ka laul, mille peale üks israelimees Tartus tahtis vagunisaatjale „plaastri" panna, kuid peale kihistava naeru vagunisaatjalt muud vastukõla ei leidnud.

Riiga kell 7 hommikul jõudes ootame vastuvõtjaid asjatult. Ei tule, ega tulnudki. Läksime siis „Grand Hotelli", kuhu mängijaid varemgi paigutatud. Ootasime seal parajasti tubasid, kui Läti korvpalliliidu sekretär ähkides ja puhkides sisse tormas, olevat kogemata magama jäänud. Viidi meid siis „Frankfurt am Maini", kus korterid olid reserveeritud.

Einetamise ajal küsitakse „Segodnja" toimetusest meeskonna tervise järel ja varsti tuleb liidu esitaja Blum, kes meeskonna Riia NMKÜ'sse viib, kust uus saatja tuleb võistlusruume näitama. Seal selgub pilt, mida keegi loota ei uskunud ja otse rusuvalt mõjub: vabriku hoone, kitsad uksed, kiviseinad härmatisega kaetud, osalt klaaslagi, mille augud kaltsudega topitud. Paistab keskkütte sisseseade, kuid see on rikkes. Ruumis on sama külm kui uulitsal — 12 pügalat. Vaadeldakse ja ohatakse, kuid kistakse pikkamööda palitud maha, et saaliolusid proovida. Tallinna omadega võrreldes on saal kuidagi kohutavalt ümmargune ja suur. Proovides viskeid vangutavad lätlased päid — mis viske, see sees. Ninad ja käed aga punetavad juba meestel külmast. Tagasiminekul räägivad lätlased, et selle järel, mis nad nainud, eestlaste võit peaks kõigiti garanteeritud olema. Tõepoolest õnnestusid harjutusel visked hästi.

Lõunastati ja õhtul kell ½8 sõidutati meid mänguruumi. See osutus ikka külmana. Oli küll ostetud ruumi soendamiseks väike raudahi, see aina punetas, kuid tervet ilma soojaks kütta, see käis tal üle jõu.

Peale kolme riigihümni mängimist annetati Läti esitaja poolt hõbekarikas, millele meie poolt albumi annetamisega vastati. Vahekohtunikuks ameeriklane Grainer, abikohtunikuks Pihlak.

Kohe selgub meie ülekaal, mis korrapärase mängu ja aktiivsuse juures kuni esimese poole keskpaiganj 13:6 meie heaks kestab. Meil tehakse toredaid ja õnnelikke viskeid ja kokkumäng sobib. Siis hakkavad lätlased edukamalt atakeerima. Vahepeal mõned karistusvisked kumbagi heaks. Mäng kaldub siia-sinna. On võrdlemisi korrektne ja erapooletul juhtimisel ei tule arusaamatusi. Publik enam-vähem tagasihoidlik, kuid aplodeerib ainult oma meeskonna edule. Aktiivsust arendades on lätlased meie kaitsest õredalt hoitud. Kuna väli suur, ei jõunud nad hästi vastastormajaid hoida, millele lisaks ka esiliin vahetevahel kontakti kaitsjatega ei suutnud pidada. Punktide vahe vähenes iga minutiga. Poolajale minnakse tasavägise mängu juures 20:18 Läti eduks. Kuna teada on, et Spordi meeskond, käesoleval juhusel rahvusmeeskond, sagedasti mõjule pääsnud just teisel poolajal, ei olnud vahekord meie lootustele sugugi kohutav.

Peale vaheaega muutub mäng märksa tugevamaks tempos, lätlased veavad korra juba 14 punktiga. Seisukord oli pisut narr. Vahekohtunikul näib erinev arusaamine olevat „jooksust". Nimelt seletab ta, et palli omades k a k s sammu võib teha ja kolmandal heita tuleb, kuna meil teise sammuga õpetatud on. See segadus ja ebaõnnestumised närveerivad meeskonda.

Publik läheb hoogu, aplodeerib oma meeskonnale palavalt, vilistab ja naerab meie abikohtuniku Pihlaka õiglaste vilede puhul. Märgata on lätlaste taltsutamatu mängu, mille pärast kolm mängijat kõrvaldatakse poolaja jooksul vigade tõttu. Neid asetavad reservid.

Mäng areneb vahelduva õnnega, kusjuures lätlased saali paremini kasutada mõistavad, mis ka nende edu põhjustab. Umbes viis minutit õnne lõppu hakkavad meie meeste pealevisked õnnestuma, kuid mäng lõpeb siiski Läti eduga 38:32.

Kokkuvõttes peab ütlema, et mõlemad meeskonnad keskpärasest paremad olid. Kui meie kaitse oleks osanud seisukorda paremini kasutada, oleks mäng teistsuguse tagajärjega lõppeda võinud, sest teatavasti ei ole eelmised maavõistlused ükski nii suure korvide arvuni küüninud.

Korvpalli maavõistluselt Riias. Tagumises reas seisavad vasakult: Läti korvpalliliidu esimees Blum, Grapmans, Sikstus, Jurgens, Timpers, Margevitsh, Rose, Grainer, Roosileht, Pihlak. Eelmises reas: Pressraud, Augusts, Laasner, R. Barda, Brahmann, Salums, Ratnik.

Punkte heitsid:

Margevitsh 18 (12), Laasner 7 (3), Ratnik 5 (3), Sikstus 2 (0).

Timpers 20 (11), Jurgens 10 (5), Rose 6 (2), R. Barda 2 (2).

Pühapäev möödub Riias korraliku puhkamise ja sõjaplaanide haudumisega õhtuseks võistluseks, sest maavõistluse kaotust ei suudetud kuidagi seedida, kuna ka võit niidi otsas oli rippunud. Pisut harjumist saaliga oleks vaid tarvis olnud, nagu seda teine võistlus väljendas.

Päeval paluti meie meeskonda ka Läti olümpia komitee poolt korraldatud propagandanädala aktusele, kuid meeskond arvas paremaks koju jääda, et õhtul väärilisemalt meie korvpalli esitada. Aktusele läks esitaja Roosileht. Seal olid ka Eesti Riias viibivad kiiruisutajad. Aktus peeti ühe kino ruumides kaunis õreda rahva osavõtuga. Eriti silmatorkav oli noorsoo puudumine nii aktusel kui võistlustel.

Kuna võistluse algus kell 5.30 min. oli määratud, ootasime, et meile järele tullakse. Ei tuldud. Läksime jalgsi sinna. Saal sama külm kui eelmisel õhtul, hambad hakkavad lõgisema. Publikut vähem eelmisest õhtust. Meie meeskond sama, kuna lätlastel üks uus mees esineb. Refereerib Pihlak, kes lätlastele enne mängu algust õpetusi jagab „jooksust".

Mäng algab ilusa tempoga, kus lätlased 4 punktiga juhtimisele pääsevad. Meie ülekaal on aga nähtav ja pea hakkab see ladusas koosmängus punktides väljenduma. Külmalt ja üleolevalt opereerib Laasner, kelle arvele ka õhtu suurema arvu punkte peab kirjutama. Margevitsh on lätlastest tüsedalt blokeeritud, kes teda eelmise päeva saavutuste järel kardavad. Eelmise päeva 18 punkti asemel viskab ta nüüd vaid 2 punkti. Muidu on aga mees ikkagi omal kohal ja kaitsjapaariga enam koos töötades on tagajärjeks võit. Poolajaks veab Eesti meeskond juba 21:15.

Teise poolaja mäng sarnaneb üldiselt esimesele. Hästi refereerib mängu Pihlak. Paistab, et lätlasedki teda aukartusega jälgivad, kuna mängu algul nende nägudelt võis ka muud lugeda. Paistis, et Pihlak vahekohtunikuna paremini toimis kui Grainer eelmisel päeval.

Kuna lätlased füüsiliselt kogukamad, paistis nagu uuksid meie mehed punasesse massi (lätlaste armastatud värv), aga peab ütlema, et meie nobedus kõik heaks tegi. Sarnast edurivi vabaksjätmist nagu maavõistlusel, juhtus harva, ja ka nende „täht" Timpers oli juba rohkem kammitsas. Mäng on kõva mõlemalt poolt. Kuid meie meeskond on ennast sedavõrd kokku võtnud ja omab sarnast kindlust, et lätlaste ataagid teda roopast välja ei suuda viia. Mehed olid arvamisel, et kui ka teine mäng kaotatakse, siis nad enam Tallinna tagasi ei julge sõita. Teine poolaeg on eestlased kogu aeg vedamisel ja mäng lõpeb 30:26 Tallinna kasuks.

Ei saa tähendamata jätta, et märkijana ainult üks inimene toimis, olles sealjuures ka ajamärkijaks, millega mõned eksitused võimalikud olid, nagu oletatakse.

Mängu lõppemisel sõideti võõrastemajja, kuhu ka Läti esitajad ja meeskond järgnesid.

Söödi koos õhtust ja räägiti südamelt veel, mis rääkida oli. Siis rutati koos jaama. Veel käepigistused ja „nägemiseni Tallinnas".

Vastuvõtuga võib täiesti rahul olla ja kahelda tuleb, kas Tallinnas lätlasi sama väärikalt suudetakse vastu võtta.

Valter Palm

lendas maavõistluse järel kohe Helsingisse Kiffeni rahvusvahelistele poksivõistlustele. Majander loobus talle ju 5 sekundi järel, samuti tuli võit hõlpsasti ka Virtaselt. Soomlane Blomgren lõi knock out 1. roundil stokholmlase Gustaffsoni, mille järel ka Hellström teda võitis. Lõpumatsh kergekeskkaalus oli Hellströmi ja Palmi vahel. Esimesel roundil oli Hellström ülekaalukas, teine läks tasakaalus, kuna kolmandal Palm punktid tasa tegi. Võit tunnistati Hellströmile ja Palm jäi teiseks. Poolraskekalus tuli rootslane E. Johansson esimeseks.

Maloney — Delaney

poksimatsh peeti 19. veebruaril Madison Square Gardenis 20.000 pealtvaataja ees. Maloney kaalus 91 kg., Delaney, poolraskekaalu ilmameister, 78 kg. Kaalu vähe juba garanteeris Maloneyle paremuse. Kümnest roundist lõpetas Maloney 7 enda kasuks. Matsh ei mõju Delaney tiitli peale. Pääsetähtedega spekuleeriti sedavõrd, et edaspidi suurmatshidel nende müük politsei valve alla võetakse.

Uisuvõistlused Riias

Läti presidendi rändauhinna peale, millest ka Eesti uisutajad Mitt, Martin ja J. Kreutzberg osa võtsid, andsid järgmisi tagajärgi:

500 mtr. — 1. Rumba 48,9; 2. Mitt 50,0; 3. Martin 50,1.

1500 mtr. — 1. Rumba 2.36,0; 2. Martin 2.40,2; 3. Zimmermans 2.41,0; 4. Mitt.

5000 mtr. — 1. Mitt 9.24,3 (uus Eesti rekord); 2. Rumba 9.27,3; 3. Martin 9.44,7.

10.000 mtr. — 1. Rumba 19.02,4 (uus Läti rekord); 2. Mitt 19.24,7; 3. Zimmermans.

Üldvõitja Rumba, kes ka auhinna jäädavalt omandas, teine Mitt, kolmas Martin.

Kolmkümmend aastat vahekohtunik.

J. T. Howcroft, kuulsamaid inglise jalgpalli vahekohtunikke, kes 30 aastat seda ametit pidanud, kirjutab oma muljeid.

Vaevalt olin ma värske mehena saanud paar matshi refereerida, kui ma juba pealtvaatajatega konflikti sattusin. Need olid üsna marulised ja stardivalmis väljale jooksmiseks. Kui ma väljalt lahkusin, kargas üks mulle isegi kallale ja andis ühe mahlaka löögi ribidesse. Noorusliku tuhinaga andsin ma talle kaks tükki vastu. Asi oleks aga mulle vist saatuslikuks kujunenud, kui mind õigeaegselt politseinik päästnud ei oleks. Riietusruumis andis mulle sõbralik bobby lahkumisel järgmist head nõu:

„Kui Sa väljalt lähed, ja keegi sulle kuklasse annab, ära tõmba vastu! Pista jooksu nagu suudad!“ — Hea õpetus! Esimene, mis ma sain.

Füüsiline ettevalmistus: Nagu jalgpallimängijad, nii peab ka vahekohtunik ennast mängu vastu prepareerima. Ilma füüsilise fitnessita ei suuda teie mängutempole järgneda Minu praktikast: Hooaja kestvusel treneerisin ma iga nädal kahel õhtul. Matshi enese ees einetasin ma ainult väga kergelt.

Ma ütlen avalikult: Vahekohtunik, kes vigu ei tee, ei ole palju väärt. Ühte ei tohi aga vahekohtunikul kõigepealt olla — kartust vigade vastu ja argust neid ülestunnistada. Ei ole mingi blamaash, oma eksitust otsustuse muutmisega märkida. Seeläbi tõuseb vahekohtuniku väärtus määratult pealtvaatajate silmis. Ta riivab nende inimlikkuse keeli: „Ka vahekohtunik võib eksida!“

Vahekohtunik peab teadlik olema, et ta ainult üks paratamatu pahe on. Seejärel oleks tal naiivsus uskuda, et pealtvaatajad on selleks pääsetähe lunastanud, et võimalikult tihti ta ilusat vilet kuulda. Diskreetsust, mu härrad, diskreetsust! — Kui teie seda riistapuud tarvitate, siis tehke seda — mõistusega, sarnaselt maalijale värvide valikul.

Jumala pärast aga mingit sabaliputamist! Ärge püüdke igaühele meeldida. Mina olen ainult oma südametunnistust kuulanud. Seda on kõige raskem rahustada. Objektiivseks mängu juhtimiseks on olemas nõue: And täielikult unustada, kes kumbagist meeskonnast on mänguvälja peremees, kodune meeskond. Ei tohi mingit kuuldust olla, et selle vahekohtunikuga ikka kodumeeskond võidab.

Hoiata parem varakult kui liig hilja. Sellega hoiad Sa mängijate väljaheitmise mängust. Ära pea mängijaid koolipoisteks, keda kurja ilma eest on tarvis kaitsta. Nad põlgavad seda! Sosinal rääkimine on mõjuvam kui veltveeblik mürtsumine! Minu edu saladus peitub lugupidamises, millega ma mängijatega alati ümber käin. Ümberpöördult ei pea ma tarvilikuks lugupidamist mängijatelt kerjata. See peab mängijates iseendast tekkima.

„Sõbralikud“ kriitikud tegid mulle üksvahe pisteid, et ma ainult enda reputatsiooni tõstmiseks vahekohustan. Nii midagi galerii-vahekohtuniku taolist.

Ma nägin selles etteheites ainult suurt kiitust endale. Ja nii annan ma nõu igale noorele vahekohtunikule: „Hoolitse enda hea nime eest, ole õiglane, kartmatu ja fair, siis ei ole Su mängud raskemad kui need, mida mina viiekümneaastasena juhtisin!“

Vahekohtuniku eksami andmisega ei saa kellestki veel vahekohtunikku. Tema tegude, mitte sõnade ja kirjutuste järel, mõõdetakse vilemeest. Määruste tundmine on selle vaigitav, endastmõistetav eeltingimus. Taktitunne on igatahes „tarkade kivi“ praktikas, kuna vahetevahel veel kõrgemat andigi sellest on tarvis, mida harilikult takti all mõistetakse.

„Suudle vahekohtuniku kätt ja ta on sulle võidetud!“ on üks levinenud lööklause jalgpalliilmas. Vast on selles osa tõde või oli vähemalt. Mul ei ole selles mingid kogemusi. Mu kartus on, et sarnane tüüp, kes suudlustele reflekteerib, vahel ka rusikahoobi nina pihta peab vastu võtma.

Liinikohtunikud on üks kasulik rahvas. Vahekohtunik on narr, kui ta nendes punktides piirimeeste abi ei kasuta, mis tema tähelepanust võivad mööda libiseda. Liinikohtuniku liigkasutamine on jällegi kahjulik. Ja ära harjuta endale halba kommet, liinimehi sarnastes asjades nõupidamisele kokku kutsuda, mis Su enda silmade ees sünnib. Pealtvaatajad hindavad seda õigustatult Su nõrkuseks ja kindlusetuseks.

„Kuidas“ ja „malleks“ on mängijatel õigustatud otsustuste puhul, kui nende küsimus ainult õigustatud kombel on esitatud. Teisiti on lugu, kui vahekohtunikku tahetakse teiseks pillutavaks nahkpalliks mängus muuta või sabasttiritavaks hampelmanniks. Vähematki katset selles suunas ei tohi lubada.

Loomaaedades leidub loomatõug, kes eduka vahekohtuniku parimat rekvisiiti omab. See loom on rhinozeros, ninasarvik. Nii paks nahk peab ka vahekohtunikul olema. Ilma selleta ei suuda vahekohtunik kunagi elurõõmus olla! Täpsus on muidugi ka vahekohtuniku ehe, kel mängus mitte vähem kui kaks kella peab kaasas olema. Kolm on veel parem! Sest aeg on mängus kõige tähtsam! Temast oleneb resultaat.

Mängureeglitel on siis ainult mõtet, kui nad süüdlast karistavad. Selles mõttes peab neid kasutatama. Kui teie märkate, et mängu katkestamine süüdlasele tulus, võtke vile rahulikult suust. Määruste loojad nägid seda võimalust ette ja sanktsioneerisid ta. Seepärast harjuta õieti toimima!

Pea alati meeles, et Sa mängus, mis Sinu juhtimisel läheb, kuningas oled. Tõeliselt uhke seisukoht. Kuid veel raskem on vastutus. Ja mu viimane nõuanne on: Kõigepealt vastutustunne, siis tükk maad mitte midagi ja lõpuks üks pisiasi — uhkustunne! Siis läheb!

Lätlastega kimbus.

Nädal möödus maavõistluste tules,
kirgede lõõm tunglana põles,
karjuti hääled ja lõhkema huuled.
Puhusid pahaendelised tuuled,
kujunesid olukorrad täbarad,
pallimehed paistsid äbarad, —
olgu see väike või suur kera,
lätlased tegid ikka ära.
Matkas Riiga Sport valju,
kõikumatu korvpalli kalju,
kelle turja kodus keegi murda ei suutnud,
ükski takistus edu ei muutnud,
kuid Lätis siiski kapituleeris;
Mis tähendab, et revansheeris!
Lätlased vabanduseks võivad öelda,
vähemalt endamisi mõelda:
„Olime teie võitmisest lihtsalt villand,
kus muidu te saite, kui me ise ei pilland.
Võtke troostiks ja sõitke koju,
et üsna ei langeks Teie tuju!“
Ka uiskudel lätlased välgutasid kandu,
me mehed nägid vaid nende händu;
kuid lohutus siiski kui kohus ja kord —
Mitil ometigi uus rekord.
Poks tõi ainult tüseda pala,
kus tabati õieti kala.
Kera on veerev ja põrand sile,
ei saa veel pressi, kui kõlab vile,
kuid poksis on piiratud latter ja nöörid,
uha ja litsu mis võtavad löörid,
asi on sapsu ja sääre jõus
(muidugi osalt ka kavalas nõus),
siiski sarnases tasapinnas,
et mees ikka täiena hinnas, —
kus hinnataks koonu ja südant ja kopsu
seejärel kuis kannab ta vopsu...
Võime nüüd lõpuks leppi,
tänada edi rusikaseppi,
et need osaltki vaigistasid tuska ja valu
kombel, mist paremat keegi ei palu.

V—a.

Maadlejate ettevalmistamisest olümpiaadiks.

Käimas on kibe treening 1928. a. Amsterdami olümpiaadiks. Harjutavad kerge- ja raskejõustiku mehed; ka jalgpallimehed on innustunud harjutama end suurvõistlusteks. Igal alal on oma „hooldaja“, kes hoolitseb selle eest, et iga mees, kellest vähegi lootust, harjutusvõimalusi kasutaks ja et treener korrapäraselt töötab.

H. Markovitsch
Viru tän. 15. Tallinn, kõnetr. 26-52.
Kõige suurem valik väärtuslikke asju spordi - auhindadeks.

Raskejõustiku alal harjutatakse maadlust ja tõstmist. Esimese jaoks on korrapärased ühisharjutused; tõstjad pole aga veel nii kaugele jõudnud. Maadlustreeningut korraldades on silmaspeetud asjaolu, et meil välismaalt treneerija palkamiseks pikemaks ajaks summad puuduvad.

Katsutakse — vähemalt esialgu — oma jõududega läbi ajada. Meie vanematest maadlejatest on Väli ja Kursmann võtnud oma peale olümpiakandidaatide esialgse treneerimise. Juba kuu aega on viimane tähendatud mehi järjekindlalt kolm korda nädalas harjutanud. Umbes kuu aja pärast astub Väli Kursmanni asemele ja nii jatkuvad harjutused läbi suve kuni aasta lõpuni. Kui välismaalt treener kord muretsetakse, siis alles tuleval talvel.

Seni vahedavad mainitud maadlejad treeneri osas

Tallinnas võtavad maadlusharjutustest osa 30 meest. Harjutusel on neist korralikult käinud 85 prots. Harjutused sisaldavad: võimlemist, käike ja maadlust matil. Õhtuti kestavad harjutused 3—5 tundi, kaugud aga 1½—2 tundi. Iga mees harjutab vähemalt igal harjutusõhtul matil pool tundi ja nöörhüppeid ja võimlemist vähemalt 20—30 minutit.

Katsevõistlusi on, paaride kehakaaluga arvestamata, peetud kks korda. Viimased läinud pühapäeval. On märgata harjutuste mõju.

Üldse võiks tähendada, et süsteem, mis meil tarvitusele võetud, on õige (mis põhjeneb Rob. Oksa koolile). Tuleks aga veel üks õhtu harjutusi nädalas juure võtta. Eriti just matiharjutusteks. Oleks ka soovitav, et „hooldaja“ selleks samme astuks, et meestel oleks võimalus saada ühissauna ja massaashi, mis praegu puudub.

Seniste tagajärgede järele otsustades tohiks loota, et meie esitus Amsterdami maadlusvõistlustel saab tugev olema. Tarvis ainult visadust — sest visadus viib võidule!

Pühapäeval, 20. skp., peetud katsevõistluste tulemused olid: Horner — Tohnas, võitis kena maadluse järele Horner. Grünbaum — Jants, võitis Grünbaum 15 m. 14 sek. järele nupuvõttest. Kusnets — Praks osutusid ühesugustena, võitis Kusnets „nägematu paremuse tõttu“. Mahoni — Pohla II, võitis Mahoni 8 m. 28 sek. nupuvõttest. Väli — Maripuu, võitis Väli alles 13 m. järele parteris. Pohla I — Torbek, kaotaja viimane 14 m. järele. Praks — Rähk, võitis visa töö järele Praks.

N. K.

Salpausselä suurvõistlused.

Mida Norrale Holmenkollen, Rootsile Vasaloppet on Soomele arenemas Salpausselän hiihdot, rahvuslik suusatamise suurpidustus. Tänavused tagajärjed neil suurvõistlustel olid:

30 km. — 1. Veli Saarinen 2.08.09; 2. Adiel Paananen 2.13.11; 3. Ville Mattila 2.14.56.

10 km. — 1. Matti Raivio 40.15; 2. Erkki Penttilä 41.11; 3. A. Knuutila 41.58.

5 km. naistele — 1. Miina Huttunen 25.42; 2. Lempi Asikainen 26.01; 3. Saima Heinonen 27.20.

50 km. — 1. Matti Raivio 3.30.51; 2. Adiel Paananen 3.37.03; 3. Veli Saarinen 3.37.10.

Kutse maadlusesivõistlustele!

Sellega teatab Tartu spordiselts Kalevi juhatus, et **Eesti esivõistlused maadluses** (kreeka-rooma) peetakse Ekraveliidu loal meie seltsi korraldusel Tartus **4. ja 5. märtsil** s. a. alljärgnevates kaaludes:

1. kärbeskaal,
2. sulgkaal,
3. kergekaal,
4. keskkaal,
5. poolraskekaal,
6. raskekaal.

Võistlejate kaalum ne on 4. märtsil kell 6 p. l. Võistluste algus mõlemal päeval kell 8 õhtul.

Ülesandmisi võetakse vastu aadressil — Tartu Kalev, Tartu, Vallikraavi 23.

Osavõtjatel väljaspool Tartut, kes soovivad prii korterit, tuleb sellekohane soovi avaldus lisada ülesandmisele.

Lootes rohkp osavõtu peale

sportlise tervatusega

Ed. Jakobson,
juhatuse nimel.

— **Kanaada jäähokkeimeeskond** on Stokholmis löönud Götat 19:3 ja Södertalje IF'i 6:0.

— **Leningradi talispordinädalal** võitis Soome töölismeeskond teatesuusatuse Tuula meeskonna ees. Ajad 1.59.36 ja 2.09.05.

Poksi maavõistlus.

(1. lhk. järg).

swinge vasakuga kõhtu ja näkku, mida vahetevahel paremaga otstarbekohaselt täiendab. Teine round Lutsu suur ülekaal. Kolmanda roundi keskel on lööming mõlemapoolselt tugev, kuid raugeb lõpuks Kraucsi kahjuks. Võitja Luts. Ka Läti kohtunik hääletab Lutsu kasuks.

Kukk-kaalus on vastamisi Lester ja Schmerlings. Lester hoiab kaitsesse ja esimesel roundil domineerib juut. Teisel roundil nihkub Lester kaitsepositsioonist välja ja hakkas rea õhkutabavate swingide järele paremaga otselööke andma, mille mõju tundmata ei jää. Kui kolmandal roundil ka Lesteri swingid hakkavad märki tabama, muutub Schmerlings õige kohmetuks ja Lester lõpetab matshi rahva rõkkava aplausi all enese kasuks. Kempa, Einmann hääletasid Lesterile, Grasis Schmerlingile.

Kuna lätlastel on ühe mehe puudumisel kavatsus Urgat lasta kaks korda tulde minna, asuvad enne sulgkaalu ringi juba Kott-Urga. Urga pikk ja muskulöös, Kott lühike ja ümmargune. Urga töötab tõepoolest kenasti ja tugevalt, kuid Kott suudab enamuse lööke pareerida ja õieti vastase nõrku külgi esimesel roundil tundma õppida, nii et teisel roundil ta haagid hea tabavuse omandavad. Kolmas round kuulub vaidlematult juba Kotile, seega ka võit. Läti kohtunik näitab erapoolikust, andes kangekaelselt hääle oma mehele.

Lucs-Viikberg on äge lähisvõistluste keeris, kohati õige huvitav, kuid enamuses Lucsi poolt määrustevastase kinnihoidmisega takistatav. Vahekohtunik ei märka aga seda ja loeb olukorrad lihtsalt clinchimiseks. Viikbergi nõrkuseks tuleb aga seda pidada, et ta oma takitikat ei muutnud ja sajakordselt ikka üht ja sama võtet kasutas. 1. roundil on Lucsil kerge paremus, teine ja kolmas olid ühejõulised. Tehniliselt oli Viikberg parem, kuid Lucsil jäid püsima paar vastamatut lööki. Einmann hääletas Viikbergile, Kempa ja Grasis Lucsile. Matsh tekitas laialdasi lahkarvamisi. Erapooletult öeldes oli Viikbergile raske siiski võitu anda, viik oleks kohane olnud. Kui aga vahekohtunik oleks käepidamised foulideks märkinud, oleks võit vaidlematult Viikbergi päralt olnud.

Everts käib kergekaalus Lilenderiga ootamatult hõlpsalt ümber. Ta lööb lihtsalt sinna, kuhu tahab ja kuidas tahab. Lilender seisab vaid paigal ja keerutab rusikaid. Korra võis juba knock outi kartma hakata. Et aga Everts ka ise kiirelt väsis, jäi ta suurtriumf tulemata ja tein round kuulus Lilenderile. Kolmandal oli jälle lätlase paremus. Kempa ja Grasis hääletasid Evertsile, Einmann Lilenderile, millega viimane hinnangus kindlasti eksis.

Palmile sattus vastaseks nõrgavõitu mees Mikiparis, kes haledasti kannatada sai, kogu aeg löökidest tõuseb ja vajub, kolm roundi groggy on, kuid ikka ja ikka enese jalule ajab, uniste silmadega ümber vaatab, juba knock outi linnukesi siristamas kuuleb ja rakette silmade ees plahvatamas näeb, kuid kuni lõpugongini keset ringi tuikuma jääb ning müriseva aplausi all siis sekundantidest nurka talutatakse. Publiku auks peab ütlema, et ta kiituse puistamisega Läti poksijatele ka kitsi ei olnud. Kõik kolm kohtunikku tunnistasid Palmi.

Springbergi kaotus Zvicevicsile on etteteatav, kardetakse ainult, kas ta suudab knock out'ist põigelda. Esimene round läheb siiski lootusrikkalt. Vahetatakse kõvu lööke, kus Springberg ka Zvicevicsi kord knock down sirutab. Teine ja kolmas round on Zvicevicsi suureks ülekaaluks, Springberg on groggy ja kaitsevõimetu, kuid peab ka hästi vastu. Kord paisatakse ta pikali, kuid kargab kui pall jälle üles. Kõik kohtunikud hääletavad Zvicevicsile.

Ringi peaks lõpupaarina tulema Tender — Urga, kuid viimane pettus oma lootustes juba Koti vastu seistes, nii et ta paremaks peab oma põskesid mitte Tendera pommirahe alla seada. Võitudega Soome ja Läti raskekaallaste üle on Tender kerkinud Balti riikide meistriks.

Eesti võitis nüüdsega kolmandat korda poksimaavõistluse Läti vastu. Esimene 1925. aastal andis Eestile võidu 31:16, teine 1926. aastal 24:23 ja nüüdne 5:3.

Eesti käsipalli esivõistluste

teine tsükliõhtu, 20. skp. oli kogunud Kalevi võimlusaulasse saja inimese ümber käsipallist huvitatuid. Õhtu avati naisvõrkpalliga ÜENÜTO — Võitleja, millises mängus esimene oma kaugelt enam arenenud tehnikaga ja suurema kogemustega ülekaalukalt võitjaks tuli. Pealegi mängis Võitleja ühe mängija puudumisel viieliikmelises koosseisus, mis tagajärje peale mõju avaldamata ei jätnud. See oli aga esimesel geimil kaunis „kuiv", kuid paranes teises mängus. Kohtunik R. Karro (Ak. kl.) registreeris ÜENÜTO võidu 2:0 (15:0; 15:10).

Meesvõrkpallis kohtasid NMKÜ — Võitleja tagajärjega 2:1 (15:7; 10:15; 15:11). NMKÜ esines alavormis pärast ilusat partiid Kalevi vastu esimesel võistlusõhtul. Köörmann ei pääsenud sugugi maksvusele, olgugi et ta omalt tõstjalt Klõsheikolt II. häid tõsteid sai. Suuremalt jaolt hüppas ta liiga vara üles ja lõi kõik pallid võrku. Käsper ebaõnnestus samuti surumistes, kuid tasus selle jälle haruldaselt kõvade ja püüdmatute servidega. Ainult Vikat I oli omas harilikus vormis, samuti ka tema tõstja Uibokant, kes ka muidu üle platsi mees oli. Võitlejal esinesid ka paar kuulsate nimedega meest, nagu vana veteraan Simson ja keskkoolide koonduse mees Stahlvel, kuid need oma kuulsusele au ei teinud. Teises ja kolmandas mängus katsus Võitleja time-out'iga olukorda päästa, mis nähtavasti teises mängus isegi aitas, kuid kolmandas juhtus NMKÜ'l parajasti Vikat II võrgu ees olema ja paari kõva pommiga oli võit saavutatud. Vahekohtunik Th. Mast mõnede eksimistega outides.

Naiste korvpall, milles kohtasid Kalev — ÜENÜTO, ei olnud küll esialgu liidu poolt esivõistluste kavasse võetud, kuid et Tallinnas juba kolmes seltsis (peale eelmainitute veel Makkabi) naiskorvpalli harrastatakse, ja et sellele veel hoogu juure anda, võeti ta tagantjärele kavasse. Ja esimene mäng tõi juba üllatuse; Kalev kaotas ÜENÜTO-le 9:4 (2:2), olles küll nõrgestatud oma parema jõu Klammi puudumise tõttu, kellel registreerimine komistuskiviks oli. Kalevilt pakutud mäng oli nõrk, iseäranis liikumises, milles küll ÜENÜTO karvavõrdki parem ei olnud. Liikumine on naiste juures nähtavasti üldse valulapseks, sest Tartus pole lugu sugugi parem, olgugi et seal juba paar aastat korvpalli alal tegutsetakse. Iseäranis forvardid, kelledel on tänu- ja kuulsusrikas ülesanne korve loopida, need seisavad kohusetruult oma kaitsjate kõrval ja ei liigu sealt mitte tolli maadki kõrvale ehk tahapoole. Söötmisest ei saa sarnasel olukorral juttugi olla, sest nagu mäng näitas, võtsid kaitsja ja kõik pallid eest ära ja selle tõttu olid nad ka mõlemil pool väljapaistvad. Forvardite töö oli ka liiga shablooniline, võis surmakindel olla, et vasakpoolne kunagi üle tsentri ei läinud paremale poole ja parempoolne vasakule poole, mille tõttu tsentrid kahekordselt orjama pidid. Tsentrid olid ka kõigiti väljapaistvad, iseäranis Kuuseoks, kellel väga meeldiv viskestiil ja ÜENÜTO'l Birkan. Mäng oli pea terve aeg tasavägine kuni teisel poolajal ÜENÜTO tsentr Birkan 13. minutil kaks korvi üksteise järele viskab ja sellega võidu saavutab. Kalevi korvid viskasid Kuuseoks ja Kaarik, kuna üks Kuuseoksa kaugeviske tunnistust ei leidnud. Vilistasid R. Karro ja V. Müller korralikult.

Meeskorvpallis lõid tugeva partii maha Makkabi ja ÜENÜTO. ÜENÜTO pikakasvuline meeskond domineerib algusest peale ja on poolajaks suuremalt jaolt paremääre Nukmanni visketest juhtimisel 18:7, kuid teisel poolajal on lugu ümberpöördud. Makkabi surub kogu aeg tugevalt ja tal õnnestub peagi tagajärje tasakaalu viia, 23:24, kuid Nukmanni ja Jolleri visketest läheb ÜENÜTO jälle ette ning võidab 29:25. ÜENÜTO on täiesti ühtlane meeskond, kus ühtegi nõrka ega väljapaistvat punkti ei ole ja tal ei puudu esivõistlustel väljavaated. Makkabi esitas oma parema partii teisel poolajal. Schur ja Haitov olid paremad, kuna Pakinil must päev juhtus olema, Geruhmanov ületas teda igatahes. Vahekohtunikuna V. Müller ebajärjekindel, vilistas tühiseid määruste rikkumisi ja lasi sealsamas suuremad läbi.

U. H.

Korvpalli sõprusmängudes

näidati järgmisi tagajärgi:

16. skp. Kalev — ÜENÜTO Akvaariumi saalis 18:10 (9:10). Klamm — 8 pkt.

18. skp. Makkabi — ÜENÜTO Juudi gümn. saalis 8:6 (4:2). Deitelbaum ja Buras kumbki 4 pkt. Mõlemil mängul refereeris H. Uuli.

Tenniseilmast.

Käesoleva aasta Riviera tennisehooaeg on eriti pinev. Metropole-turniirist Cannes'is võttis osa mitte vähem kui 26 rahvust, missugune olukord kosmopoliitilisele Rivierale uueks rekordiks osutus. Päevasündmuseks oli Brugnon'i (4. kohal Prantsusmaal seisev mängija) kaotus kolonel Mayers'ile, Kanada, 6:4, 1:2 ja 6:4. Tähelepanuväärne oli ka võistlejate vanadus, nimelt oli kolonel Mayers oma vastasest 20 aasta võrra vanem. Lõpuvõistlusel leidis maad kibedam hetlus Cochet ja Mayers'i vahel, mis tervelt 2½ tundi kestis. Lõputulemus oli 6:0, 7:5, 9:11 ja 6:1 Cochet kasuks. Naismängijatest domineeris prantslanna Vlasto, kes võitjaks tuli inglannade mrs. Satterwhaite'i ja miss Bennet'i ees.

Carltoni turniiris üllatas taanlane Worm, varjunimega „Louis" oma võrdlemisi kergete võitudega inglase Hillyardi, itaallase Morpurgo ja indulase Allan Behr'i üle, sattudes lõpuvõistluses prantslase Cochet vastu. Esimeses setis hiilgas Worm oma kiirusega, missugust Riviera varem ei olevat näinud, ületrumbates isegi prantslasi. Kahjuks ei suutnud Worms sarnast tempot lõpuni pidada ja pidi järgmistes mängudes Cochet'le kapituleerima. Oma saavutusega kvalifitseerus Worm maailma parimate tennisemängijate nimestikku.

Huvitav on selle järel Eesti tennisemängijaid Grahni kaudu Wormiga võrrelda. Niipalju kui teada, on Grahn-Wormi vahelised kohtamised lõppenud suuremalt osalt soomlase võitudega. Tähelepanemisväärt on veel Grahni viimased tagajärjed, nagu võit Taani parima mehe Tegneri ja Rootsi meistri Malmströmi üle, siis D. Greigi üle 3:0, kes parimaid inglasi, kuna Granholm 3 setiga kaotas Greigile.

Kõige huvitavam oleks Grahni võistlus prantslase Borotra vastu läinud sügisel Helsingis, kusjuures tagajärg kujunes 6:4, 6:2, 4:6 ja 6:1 Borotra kasuks, geimidega 22:13 vastu. Paarismäng Borotra — Granholm Grahn — Schildti vastu andis 6:4, 6:1, 1:6 ja 6:1 eelmiste kasuks.

Silmaspidades, et Borotra 1926. aastal maailmas 2. kohal seisis, tuleb Grahni tagajärge üllatavaks pidada. Läinud suvel Tallinnas Kalevi juubelivõistlustel oli meie tennisesportlastel juhus Grahniga jõudu katsuda, kusjuures Grahnil tuli tublisti enne tööd teha, kui võidud tulid.

Vahe meie paremate võistlejate ja Grahni vahel tohiks 2 lööki ehk 0—30 silma olla. Igatahes loodame käesoleval hooajal Grahni jälle Tallinnas näha oma karikat kaitsmas, missugune võimalus jälle huviga oodatav meie tennisesportlastel.

Hapsalsius.

— **Charles Paddock** on üle hulga aja oma võimetest märki annud ja isegi ühe ilmarekordi purustanud. See on 250 meetris, kus ta aja 31,2 pealt 27,6 peale surus. Inofitsiaalselt oli Murchison varem jooksnud 29.0.

Tartu kiri.

Jääpall, charleston ja ping-pong domineerivad võistlusväljadel.

Nädal möödus rohkem jääpalli tähe all. Algas keskkoolide tsükl. Esimestena kohtasid Treffner — Saksa gümn. Vi mase tehnika algastmeline, nii et Treffner võitis rekordilise väravaarvuga 30:0. Ka üliõpilasorganisatsioonid on hakanud endid liigutama. Vironial õnnestus oma esimesel esinemisel Akad. Spordiklubile taguda 3 väravat, vastu saades ühe. Tagajärje põhjustas osalt see, et klubil olid tegevad varamehed, samuti esinesid Vironias tuntuimad pealinna tähed, nagu Kleinberg jne. — Luts sai jälle maskeraadi ja ühtlasi poisipea ning charlestoni võistlusega maha. Kõik võistlustest osavõtjad, nimelt charlestonis 2 paari, poisipeade võistl. natuke rohkem, said auhinnad. Nii et charleston vist ikka Tartus moodi ei lähe.

Pühap. kohtasid jääpallis Akad. Spordiklubi ja keskkoolide koondis.

Koosseisud: K l u b i l — väravas Tikk; kaitses — Abram, Blaubrick; poolk. — Kangro, Schütz, Luiga; edurivis — Kippasto, Treiberg, Jaaniado, Mändik. Keskkoolide koondus: väravas — Mitt; kaitses — Kink, Zirnask; poolk. — Voitk, Jakobson, Labent; edurivis — Leetsy, Mällo, Kalkun, Maasik, Võsu. Vahekohtunik Leetsy.

Esimene hooaja paremaist mängudest. Eelmine kohtamine Kalevi ja garnisoni vahel oli rohkem soolomäng, kuna siin ka kokkumängust juttu oli.

Esimene veerand mängitakse vahelduva õnnega, rohkem klubi värava all. Väravaid hakkab tulema pärast Laabenti lööki, kes keskkoolid juhtimisele seab 1:0. Selsamal minutil taotakse väravaeelsest rüsinast 1:1. Raske tanki Kalkuni astudes tegevusse suurendab see omalt poolt teiste kaasabil poolaja lõpuks vahekorra 6:3-ni. Teine poolaeg on ägedam. Klubi edurivi, kes esimesel poolajal suuremat aktiivsust ei näidanud, teeb spurdi. Mäng muutub vaheldusrikkamaks ning väravaid tuleb rohkem klubil, kes lõpetabki poolaja oma eduks 7:4. Klubi kohta võib tähendada, et vanade veteraanide kõrval „rohelised“ kokkumängu segasid, samuti esineti kümne mehega. Väljapaistvamad olid kaitse ning mõlemad tsentrid. Keskkoolidel samuti tugevam osa väravavaht ja kaitse. Parajat mängu näitas tsentris Jakobson, kuna rahvakoolmeister Kalkun üksinda 8 väravat lõi. Teised klass nõrgemad, eriti edurivi polnud küllalt aktiivne.

Kohalik N. M. K. ühing on oma juures asuva poksiklubile uuesti jalad alla pannud. Alguses on liikmeid vähe, kuid treeninguvõimalused soodsad. Tegevuskavas kewadepoolel samuti nagu enne jõulugi poksikursused. Samuti kavatsetakse iga kuu kord omavahelisi harjutusõhtuid korraldada.

Olümpiatreeningul on järjest rohkem osavõtjaid. Võimla on päris täis. Kahju ainult, et ollakse sunnitud loobuma pesemisest, vastava sisseseade puudumise tõttu.

Esmaspäeval algasid üliõpilaskonna esivõistlused ping-pongis üliõpilasspordiklubi Unitase korraldusel. Osavõtjaid 21 mees- ja 9 naismängus. Komandodevahelises mängus on üles antud 5 meeskonda ja 2 naiskonda, nii et võistlused tõotavad õige mitmekesisteks kujuneda.

Pühap., 27. skp. algavad organisatsioonidevahelised käsipallivõistlused, millest 6 org. võrkpallis, 7 korvpallis ning naisvõrkpallis 2 organisatsiooni osa võtavad.

Taevaisa on Tartumaad lumega õnnistanud ning suusamehed võivad omi riistu tarvitada. Ka spordiseltsid korraldavad ükstesse võidu väljasõite, millest keskmiselt osa võetakse.

Laupäeval jatkuvad paar nädalat pidamata jäänud käsipallivõistlused. On oodata Valk-Tartu linnavõistlust nii korv- kui võrkpallis.

Jot kilogramm.

Pärnu kiri.

Pühapäeval peeti Tervise „jääpaleel“ matschi jääpallis Sulevi ja esmakordselt esineva Vapruse vahel. Esimese poolaja võitis Vaprus, teise Sulev, kumbki 2:1. Lõppresultaadiks seega viik 3:3. Vaprus oli kogu mänguaja ilmses ülekaalus. Vahetohtunikke arv võistlusel võrdus kolmele, algul Beimann, siis Neuendorf ja viimasena Ed. Soovik.

Viimasel ajal on märgata Pärnu spordiseltside juhatuste juures suurt loidust. Tervisel on isegi saatmata 1925. (!) aasta suvel peetud spordimärgi võistluste protokollid vastavasse liitu (ka omapärane rekord!).

Kuid järjest hullemaid Hiiobi-sõnumeid tuleb juure. Liuväljal ei lasta isegi oma seltsi jääpallimeeskondagi treneerida enam, sundides neid puhastama ja korraldama liuvälja, kuna selleks palgatud inimesed tööks sageli käsigi ei liiguta.

A. P.

Toim. märkus: Ega isenesest küll liuvälja korrashoidmine seltsi liigetele halba ei teeks, meil on paheks arenemas, et liikmed seltsilt (juhatuselt!) nõuda armastavad, ise aga mitte midagi pakkuda. Vähemalt on Tallinnas lood nii.

Valga Eesti Spordiklubi,

mis ligi paari kuu eest kohaliste energilisemate noorte eestvõttel ellu kutsuti, on enese ümber lühikese ajaga koondanud suure hulga spordihimulisi, peaasjalikult noori koolidest, kui ka väljaspoolt. Uuel spordiklubil on võrdlemisi soodsatel tingimustel korda läinud üürida osa endise Saksa teatri "Musse" ruume ühes suure saaliga, kus hoogsalt ja korrapäraselt harjutatakse käsipalli (esialgu võrkpalli) ja kavatsetakse lähemas tulevikus, kui ainelised olud lubavad, muretseda vastavad abinõud, algust teha ka võimlemisega, samuti teiste käsipallimängudega. Uudisena võis juba mõne päeva eest võrkpallis harjutamas näha ka saalitäie noori naissportlasi. Kiiduväärt algus!

Raskejõustiku alal on samuti algus tehtud: ilmameister hra A. Neulandi korraldusel toodi temale Spordiliidu poolt harjutusteks saadetud tõstekang uue Spordiklubi ruumidesse, ja treeningud Neulandi ja Raagi eestvõttel on käimas. Huvi tõstmise vastu näib olevat suur. Nii mõnigi oleks valmis harjutama kas või igapäev (V. Noormägi kirjutuse mõju E. Spordilehes nr. 3!). Muuseas sõidab iga nädal kord ehk kaks Koikülast üks noor tõstja Valka harjutama, kuna kohapeal puuduvat tõstekang.

Maadlusharjutused on seni kannud juhuslist ilmet, kuigi maadlusmatt (olgugi õige väike ja viletsavõitu) on olemas. Puudus seni instruktor, kes oleks kompetentne algajaid juhatama. Kuid sellest loodetakse üle saada, kutsudes vähemalt esialgselt juhatajaks kohalises autotankide divisjonis teeniva Vold. Neulandi, kui vana maadleja.

Spordiklubil on juba mõnikümmend liiget. Lähemal ajal kavatseb ta astuda Ekraveliidu liikmeks ja siis võimaluse korral korraldada mõned võistlused. Nagu öeldud, takistab klubi tegevust tunduvalt aineline kitsikus ja spordiabinõude puudus. Samuti teeb suurt muret seni igasuguse spordiplatsi puudumine Valgas, mis võimatuks muudab kergejõustiku treeningu ja võistlused eeloleval suvel. Seni on jookstud lühikesi maid pargis mäest üles ehk alla, mis muidugi ei võimalda teada saada õiget aega.

Ainelistest raskustest loodetakse üle saada osalt seltskonna toetusel sellekohastest võistlustest ja pidustustest osavõtuga, osalt vast spordiliidu kaasabil.

Spordiplatsi soetamiseks juba käesoleval suvel pannakse suuri lootusi uue linnavalitsuse ja -volikogu vastutuleku peale. —g.

Kaitseliidu suusavõistlused Rakveres.

Pühapäeval, 20. veebr. korraldas K. L. Viru maleva malevkondadevahelised suusavõistlused, mis olid ette nähtud eelproovina Viljandi üleriikliste võistluste vastu. Võistlused peeti linna lähedal Sõmeru metsas, kuna väljadel kohane lumekate puudub. Suusatajad ja kohtunikud toimetati regedel võistluspaigale. Kauge maa tõttu ei olnud publikul võimalust võistlusi jälgida. Jooksuringiks oli metsakvartaal, mis enesest 2½ klm. ringi välja andis. Lumi oli kaunis kohane, kuid jooksuring oli mõnest kohast künkline, mis aegade peale mõjus. Paremal võistlusteel oleksid tagajärjed võinud veel tuntavalt paremad olla.

Võistlused olid kahes maas: 5 klm. individuaaljooks ja murdmaa patrulljooks rakmetes umbes 7—8 klm. Individuaalvõistluses tuli ülekaalukalt võitjaks Th. Andresson, kuna teisedki nooremad võivad midagi head pakkuda. Patrulljooksu start oli Sõmeru metsas ja finish oli Vallimäel. Murdmaa patrulljooksus võeti arvesse laskmine, kusjuures tuli 150 mtr kaugusel asuvasse rinnakujusse lasta. Selles võistluses tuli hea sõidu ja hea laskmisega esimeseks 1. malevkonna meeskond. Laskmisetabavus arvati üheks minutiks, mis lõpuks normaalsõiduajast maha arvati.

Võistluste tehnilised tagajärjed kujunesid: 5 klm.: 1. Andresson, 1. malevk., 23.18; 2. Lill, sama, 27.01; 3. Talbach, sama, 27.34,5; 4. Loik, sama, 27.45; 5. Kaber, 2. malevk., 28.59,3; 6. Kari, 2. malevk., 30.44.

Patrulljooks: 1. 1. malevkonna meeskond, koosseisus: Andresson, Talbach, Lille. Aeg 50.41; tabavus oli 9, nii kujunes lõputagajärjeks 41 m. 41 sek.

2. 2. malevk. meeskond ajaga 57,35; tabavus 3, mis lõputagajärjeks 54,35 andis.

Samal päeval peeti 5. rügemendi uisuvõistlusi, sõtma pidi harilikkudel uiskudel. Võistluste ajad olid täiesti nõrgad. —ar.

Korvpalli määruste lisa.

Nr. 42. Määrus 8, pkt. 6.; Määrus 7, pkt. 15.

K. — Kui pall visatakse kohtuniku poolt üles, kas keskel või mujal, on mõlemad mängijad kohustatud hüppama ja püüdma palli lüüa? V. — Ei. Kuid juhusel kui kumbki mängija ei puutu palli, viskab kohtunik palli üles samal kohal ja käseb mõlemat mängijat hüpata ja teha katset palli lüüa. Kohtuniku käsu mitte täitmine on viga (mängu viivitamine).

Nr. 43. Määrus 8, pkt. 6.

K. — Kas mängijad võivad hüppepalli juures palli püüda? V. — Ei; palli peab ennem puutuma; kuid kohe peale seda, nii hüppajad kui ka teised mängijad võivad palli püüda.

Nr. 44. Määrus 9, pkt. 3. Määrus 11, pkt. 2.

K. — Mäng lõpeb võrdse tagajärjega. Üks kapten, kelle meeskond ei tarvitanud mängu ajal määrustes ettenähtud 3 „aeg maha“ (ära), nõuab, et ta võiks ülejäänuid tarvitada lisaajal. On tal õigus? V. — Ja. Lisaaeg on teise poolaja jatkamine.

Nr. 45. Määrus 10, pktid 1 ja 2.

K. — Kohtunik viskab palli üles kahe mängija vahel; sealt lüüakse pall väljaspoole piirjooni, ilma et ühtegi teist mängijat puutuks. Milline on otsus? V. — Palli saab väljapoole piirjooni saatja vastane nagu määrus 10, pkt. 1. on ettenähtud. Kui mõlemad mängijad puutuvad palli ühel ajal, määrus 10, pkt. 2. on maksev.

Nr. 46. Määrus 11, pkt. 1.

K. — Milline on karistus, kui kapten nõuab „aeg maha“ ja pall on vastasmeeskonna käes ning ei ole surnud? V. — Nõue jäetakse tähelepanemata, kuid kui kohtunik kogemata hüüab „aeg maha“, siis hüütakse viga kapteni arvel ja mäng katkestatakse kohe.

Nr. 47. Määrus 11, pkt. 2 c.

K. — Mis peab tegema, kui „aeg maha“ juures tarvitatakse rohkem kui 2 min.? „Aeg maha“ arvatakse iga 2 min. perioodi või selle osa eest.

Nr. 48. Määrus 11, pkt. 2.

K. — Kui „aeg maha“ hüütakse mõlema meeskonnale korraga, kas „aeg maha“ arvatakse ka mõlema meeskonnale? V. — Ja.

O.-ü. „ESTO“
Tallinn, Pikk tän. 47,
Telefon 10-02,
Soovitab talispordi hooajaks
suuski,
kelkusid,
liuraudu,
jääpalli tarbeid
ja kõiki muid spordiabinõusid parimatest kodu- ja väljamaa tehastest.
Ladus suuremal arvul spordikirjandust.

Vastutav toimetaja H. Tammer. Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse trükikoda, Pikk tän. 2. Väljaandja Eesti spordi keskliit.